

OR-I.0003.37.2023

Wpłynęło do Wydziału
OR 4048/2023
w Starostwie Powiatowym w Płocku
data 2023-10-18 podpis Agnieszka Kaliszewska

Płock, 5 października 2023 r.

Pan Krzysztof Tomasz Szumski
Radny Powiatu Płockiego

W odpowiedzi na Pana interpelację z dnia 20 września 2023 r., znak: OR-I.0003.37.2023, w której zwraca się Pan o wyjaśnienie zaistniałej sytuacji, dotyczącej spiętrzenia wody na rzece Płonce, w miejscowości Bylino, w oparciu o rzetelne dokumenty i nadzorowanie przez Starostę Płockiego postępowania w tym temacie, informuję iż, z dniem 1 stycznia 2018 r. Starosta Płocki utracił kompetencje w zakresie gospodarowania wodami. W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, od dnia 1 stycznia 2018 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie są organem właściwym w sprawach gospodarowania i zarządzania zasobami wodnymi.

Ponadto, zgodnie z art. 334 pkt 1, 4 i 5 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2023 r. poz. 1478, z późn. zm.), Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie jest organem uprawnionym do kontroli gospodarowania wodami, która dotyczy m.in. korzystania z wód oraz ochrony zasobów wodnych (m.in. piętrzenia wód), wykonywania urządzeń wodnych (m.in. budowli piętrzących) i utrzymywania wód oraz urządzeń wodnych.

Zgodnie z ewidencją gruntów i budynków, działka o nr ewid. 62, obręb ewid. nr 0008 Bylino, gm. Staroźreby, która stanowi odcinek rzeki Płonki, w m. Bylino, na której zlokalizowana była także budowla piętrząca, pozostawała we władaniu samoistnym Wojewódzkiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych, który to organ, od 1 stycznia 2018 r., został zastąpiony przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie.

Zarząd Powiatu w Płocku, pomimo braku posiadania kompetencji w ww. zakresie, w związku z licznymi uwagami mieszkańców Gminy Staroźreby, a w szczególności miejscowości Bylino w gminie Staroźreby, dotyczącymi zniszczenia przez pracowników Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, budowli piętrzącej wody rzeki Płonki, w miejscowości Bylino, zlokalizowanej w obrębie mostu drogowego, na działce o nr ewid. 62 i 63, obręb ewid. nr 0008 Bylino, gm. Staroźreby oraz szkód wyrządzonych przez to działanie na gruntach rolnych, wystąpił w dniu 14 października 2021 r., do Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Warszawie o wyjaśnienie sprawy oraz odtworzenie budowli hydrotechnicznej i przywrócenie piętrzenia oraz do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie.

Zgodnie z posiadanymi przez Starostwo Powiatowe w Płocku informacjami, budowla piętrząca, zlokalizowana w ok. 32,4 km rzeki Płocki, to jaz piętrzący o budowie kamienno-betonowej i spadzie wody przy pełnym piętrzeniu wynoszącym 1,8 m. Budowla powstała w XIX w. wraz z budową drewnianego młyna wodnego, zlokalizowanego ok. 30 m od jazu. Po wojnie, ok. 1950 r. obiekt był modernizowany. Światło jazu wynosi 2,0 m. Przyczółki jazu są kamienno-betonowe. Zamknięcia szandrowe są drewniane. Na przyczółkach zlokalizowana jest płyta mostowa żelbetowa. Budowla piętrząca została wykonana na mocy obowiązującej przed wojną, aż do 1962 r. ustawy wodnej z dnia 19 września 1922 r. Z posiadanych informacji wynika, iż obiekt otrzymał „uprawnienia wodne”. W swoim wystąpieniu Zarząd Powiatu w Płocku podkreślił, iż ok. stuletnia retencja wody na skutek piętrzenia, przyczyniła się do powstania siedliska przyrodniczego gatunków chronionych, tj. dzikie kaczki, łabędzie, żurawie. Zaprzestanie piętrzenia spowodowało likwidację zbiornika, co z kolei przyczyni się do zaniku siedlisk gatunków chronionych. Grunty położone wokół koryta rzeki Płonki w obrębie budowli piętrzącej to nieużytki.

W ocenie Zarządu Powiatu w Płocku należy utrzymać piętrzenie wód rzeki Płonki na jazu w Bylinie, tym bardziej, że obszar ten stanowił także miejsce wypoczynku mieszkańców gminy Staroźreby, która posiada deficyt jezior i zbiorników wodnych na swoim terenie. Ponadto, z wody zretencjonowanej korzystali również członkowie Ochotniczych Straży Pożarnych podczas akcji ratowniczych. Istniejące piętrzenie i zbiornik wodny ujęte są na mapie Wód Polskich Hydroportal.

Obowiązująca obecnie ustawa Prawo wodne utrzymała instytucje trwałego zajęcia gruntów przez wodę powierzchniową płynącą oraz piętrzenia wód powierzchniowych płynących.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie udzielił odpowiedzi na ww. pismo. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Zarząd Zlewni w Ciechanowie w piśmie znak: WA.ZPU.1.502.22.2021.MS poinformował, iż most z zastawką, zlokalizowany w km 35+231 na rzece Płonce w miejscowości Bylino, nie znajduje się w ewidencji urządzeń melioracyjnych, prowadzonej przez ten organ. W obiegu prawnym nie funkcjonuje pozwolenie wodnoprawne na prowadzenie piętrzeń na rzece Płonce w km 35+231. Wobec licznych zgłoszeń właścicieli zalewanych nieruchomości, jak również sołtysa, pracownicy Zarządu Zlewni w Ciechanowie oraz Nadzoru Wodnego w Płońsku stwierdzili, że nieznani sprawcy nielegalnie prowadzili piętrzenie wód, co podlega karze aresztu, bądź grzywny. Pracownicy Wód Polskich stwierdzili, iż nielegalne, bezmyślne piętrzenia wód prowadzą do całkowitego przesłonięcia światła mostu, jak również do rozmywania korony drogi.

Wody Polskie poinformowały, że rozpoznania sprawy dokonał również Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie i Główny Inspektor Ochrony Środowiska. Oba te organy nie znalazły podstaw do dalszego procedowania. Wody Polskie stwierdziły, iż nielegalnie wykonane rozlewisko nie stanowi zbiornika wodnego, nie służy celom zapobiegania suszy, ani zapobiegania powodzi.

Poinformowały, że jeśli Samorząd Powiatu Płockiego dostrzega walory tego miejsca, to może być jednym z inwestorów i przejąć administrowanie ciekim i gruntami na tym terenie oraz sfinansować wykonanie zbiornika wodnego, budowli piętrzącej i prowadzić piętrzenie wód. Poinformowały, że w przypadku podjęcia decyzji o realizacji takiej inwestycji, pracownicy Wód Polskich służą pomocą, swoją wiedzą i doświadczeniem eksperckim.

Zarząd Powiatu w Płocku, nieusatsfakcjonowany załatwieniem powyższej sprawy, a raczej jego brakiem, w maju 2022 r. wystosował szereg pism do posłanek i posłów Płockiego Okręgu Wyborczego Nr 16, z prośbą o podjęcie skutecznych działań na szczeblu rządowym, mających na celu zaprzestanie niszczenia i usuwania istniejących, około stuletnich, urządzeń hydrotechnicznych służących retencji wody.

Odpowiedź uzyskaliśmy z Ministerstwa Infrastruktury Departament Gospodarki Wodnej i Żeglugi Śródlądowej, który w piśmie z dnia 12 lipca 2022 r., znak: DGWiŻŚ-2.612.13.2022 informuje, iż w celu rozpatrzenia szczegółowo sprawy zaczerpnięto informacji od Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, które potwierdzają powyższy stan prawny piętrzenia. Z uwagi na nielegalne piętrzenie dokonano zgłoszenia sprawy na Policję.

Pracownicy Wód Polskich ustalili, że nielegalne i nieumiejętne piętrzenie wód doprowadziło do całkowitego przesłonięcia światła mostu, jak również do rozmywania korony drogi. Tym samym, stworzono zagrożenie przelania się wody przez drogę, co mogło doprowadzić do jej uszkodzenia. Nielegalne piętrzenie wód w swoich skutkach naruszało bezpieczeństwo użytkowników drogi, jak również doprowadziło do strat materialnych. Z uwagi na to, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie znalazł podstaw do dalszego procedowania, nie znajduje potwierdzenia teza dotycząca unikatowości środowiska naturalnego przedmiotowego terenu.

Ministerstwo Infrastruktury w podsumowaniu poinformowało, że Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wnikliwie analizuje potrzebę budowy nowych obiektów piętrzących, jak również odbudowę obiektów istniejących.

PRZEWODNICZĄCY ZARZĄDU

Sylwester Tadeusz Ziemiakiewicz

Otrzymują:

1. Pan Krzysztof Tomasz Szumski – Radny Powiatu Płockiego za pośrednictwem Biura Rady Powiatu
2. Biuro Rady Powiatu w Płocku
3. ŚR a/a